

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดกรณีนายสุรพล พูลเกษ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ยื่นคำร้องขอให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๓ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ มาตรา ๓๕ ว่านายสุรพล พูลเกษ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า นายสุรพล พูลเกษ ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ มีรายได้รวมทั้งสิ้น ๗๙,๗๙๘,๕๑๑.๓๙ บาท ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๙) มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ กำหนดให้ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องทุกครั้ง เมื่อเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาอย่างน้อยหนึ่งปี ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีฯ หนึ่งครั้งเมื่อเข้ารับตำแหน่งโดยยื่นเมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และไม่ได้ยื่นบัญชีฯ เมื่อพ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีต่อผู้ร้อง

ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ผู้ร้องมีมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๘ เสียงว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และเสนอเรื่องให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญพิจารณา

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาสรุปคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องได้ว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้มีเจตนาไม่ยื่นบัญชีฯ แต่เนื่องจาก

ผู้ถูกร้องไม่มีความเข้าใจด้านกฎหมาย คิดว่ากรณีไม่มีทรัพย์สิน เงินฝาก ไม่จำเป็นต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ

๒. ประเด็นที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยชี้ขาดมีว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๓ หรือไม่

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากออกตามวาระเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๙) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปี ข้อเท็จจริงได้ความว่า กรณีเข้ารับตำแหน่งผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้องเรียบร้อยแล้ว ส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปี ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีฯ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญผู้ถูกร้องได้อ้างถึงสาเหตุการไม่ยื่นบัญชีฯ ว่า ผู้ถูกร้องไม่เข้าใจในกฎหมาย คิดว่ากรณีไม่มีทรัพย์สิน เงินฝาก ไม่จำเป็นต้องยื่นบัญชี

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้ออ้างของผู้ถูกร้องเป็นไปเพื่อจะปฏิเสธการไม่รู้จักกฎหมายเพื่อเป็นข้อแก้ตัวเพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบตามกฎหมาย ผู้ถูกร้องได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีฯ ตามที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ชี้แจงให้ผู้ถูกร้องทราบแล้ว การที่ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีฯ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ถือว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

๓. ผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ ๕ เสียง วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๓

องค์คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ นายอัคราทร จุฬารัตน หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ นายจรัญ หัตถกรรม นายธานีศ เกศวพิทักษ์ และนายวิชัย ชื่นชมพูนุท

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๘ ก วันที่
๒๔ กันยายน ๒๕๕๐

เจ้าหน้าที่ผู้รับชอบสำนวน
นางสาววรรณ สุพรรณธรรมา
นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์ ผอ.กค.๑
นายสาโรช โชติพันธุ์ ผู้เชี่ยวชาญ ฯ

ย่อโดย นางสาววรรณ สุพรรณธรรมา
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๕